

Az AKG szántóföldi célprogramjának hatásvizsgálata apróvadfajokon

Verebélyi Tekla

Vidékfejlesztési agrármérnök mesterképzési szak levelező tagozat

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet

Belső témavezető: Dr. Bíró Zsolt, egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézetének oktatója

Az Agrár-környezetgazdálkodási Támogatási Rendszer (AKG) szántóföldi célprogram feladata az agrártájak élőhelyi változatosságát biztosító szegélyek, bokrosok, élelemforrások, búvóhelyek fenntartása, kialakítása egy öt éves ciklus alatt, különböző, a földeket művelő gazdák által vállalt követelmények szerepében. Vidékfejlesztés és vadászati turizmus szempontjából is lényeges támogatási program, amelynek vizsgálva lett a szerepe a Nagykunsági Vadgazdálkodási tájegységben fellelhető mezei nyúl állomány alakulásában, a vadkár mennyiségének változásában.

Ezek alapján, az alábbi hipotézisek kerültek vizsgálatra:

- 1. Az AKG szántóföldi célprogramjának pozitív hatása van a Nagykunsági Vadgazdálkodási tájegység mentén élő mezei nyúl populációkra.* (Kérdőívvel és telefonos interjúval került sor a felmérésére) A kutatási eredmények értékelésének alapján elmondható, hogy az AKG szántóföldi célprogramban résztvevő földterületek nagyobb részén megnőtt a mezei nyúl állomány, pár településen stagnált, egy község földjein pedig csökkent a populációja. Azonban azt nem lehetett megállapítani a rendelkezésre álló adatokból, hogy csak az AKG programnak köszönhetően nőtt meg a földeken a mezei nyúl állomány.
- 2. Az AKG programban résztvevő területeken nem nőtt a vadkár, a nem AKG-s területekkel összehasonlítva.* (Kérdőívvel került és telefonos interjúval került sor a felmérésére) Olyan területeken, ahol több szántóföld is részt vett az AKG célprogramban is megesett, hogy a vadkár mennyisége növekedett, azonban a kiterjedése kisebb maradt, mint a nem AKG-s földeken, ahol jelentősen megnőtt a vadkár a vizsgált időszak alatt.
- 3. Az AKG szántóföldi célprogramnak lehetnek nem szándékolt következményei az adott földeken, például megnőtt a ragadozók populációja a területen.* (Kérdőívvel került sor a felmérésére) A vizsgált települések földterületein sokféle apró- és

nagyvadállományról számoltak be a gazdák, ennek eredményeképp több ragadozó fajta is jelen volt azokon a területeken, amely negatívan hathat a többi ott élő állt fajra. Azokon a szántóföldeken, ahol az AKG programban pillangósvirágú növény termesztését vállalták, annak hatására a talaj tápanyagmennyisége megnövekedett, ami az utána vetett mezőgazdasági kultúrák hozamának emelkedését eredményezte.

A kapott eredmények alapján javasolt a ragadozó vadfajok állományának gyérítése, áttelepítése az AKG programban résztvevő földterületeken. Ezen felül az AKG szántóföldi programok időtartamának növelése, illetve a vadászati turizmus és az AKG program összekapcsolása EU-s támogatások igénybevitelével.

A hipotézisekre kapott válaszok alapján elmondható, hogy az AKG szántóföldi célprogram jelen helyzetében elfogadható eredményeket produkál, viszont kisebb módosításokat eszközölve fejleszhető arra a szintre, amelyen több gazdának is érdekében állna igénybe venni, ezáltal több földterületet lehetne AKG támogatás alá vonni, ami pozitívabban hatna a területen élő vadfajok állományára.